

‘Verschil m/v bij vrijwel alles van belang’

Haar promotie-onderzoek ging over urine-incontinentie bij ouderen. Vooral een vrouwenprobleem, waar relatief weinig aandacht voor is, merkte Doreth Teunissen (55). Ze is huisarts in een duopraktijk in Deventer, kaderhuisarts uro-gynaecologie, tevens coördinator en docent van de opleiding aan het Radboudumc en senior onderzoeker/docent in het basiscurriculum geneeskunde. ‘Bij vrijwel alles wat je in de spreekkamer tegenkomt, is het verschil tussen mannen en vrouwen van belang.’

TEKST: ELS WIEGANT

‘Als kind was ik gefascineerd door het functioneren van het – menselijk – lichaam. Om die reden ging ik geneeskunde studeren. Het huisartsenvak vond ik drie keer niks. Maar gaandeweg ging ik de patiënt meer als mens zien, niet als een orgaan of een ziekte, en toen ik mijn huisartsenschap deed, wist ik: dit is het. Dat je de hele patiënt kent, zijn voorgeschiedenis en context: dat is zo mooi.’

Voorafgaand aan de huisartsopleiding heb ik als aios in een praktijk gewerkt waar ze ook verloskunde deden. Als

arts ben je bezig met pathologie, in de verloskunde met iets fysiologisch, iets heel normaal. Een kind helpen geboren worden en het daarna zien opgroeien is bijzonder. Met de ouders krijg je er een ander soort band door. Voor die context is meer ruimte, je komt nóg dichterbij.’

■ SPREEKBEURTEN HOUDEN

‘Na de huisartsopleiding kreeg ik de mogelijkheid onderzoek te doen en ik dacht: eens kijken hoe dat bevalt. Ik bleek het heel leuk te vinden en ben vervolgens in een promotieonderzoek naar urine-incontinentie bij ouderen gerold. Het is niet zo dat ik altijd al iets met dat onderwerp wilde doen, maar ik kreeg er steeds meer kennis over en wilde die uitdragen. Ook dat vond ik als kind namelijk al leuk: spreekbeurten houden.’

Urine-incontinentie veroorzaakt veel leed, terwijl er iets aan te doen is. Veel vrouwen, maar ook veel huisartsen weten dat niet. Het idee is een beetje: het hoort er gewoon bij, vooral als je kinderen hebt gehad. Dat komt deels omdat huisartsen voorheen meestal mannen waren – dat is nu wel anders –, en deels omdat de jonge, blanke man in onderzoek nog steeds centraal staat. Vrouwen includeren wordt moeilijk gevonden, want ze kunnen zwanger worden of last hebben van hormoonfluctuaties.’

■ ANDER RIJTJE

‘Als docent van de bachelor- en masterfase van de studie geneeskunde ging ik me steeds meer verdiepen in man-

vrouw-verschillen. Ik werd me ervan bewust dat ze niet alleen bij bekkenbodemp Problemen van belang zijn, maar bij vrijwel alles.’

Het verschil zit natuurlijk in de anatomie, maar in de spreekkamer begint het al met de epidemiologie. Heb ik een vrouw op het spreekuur met vermoeidheidsklachten, dan is de kans dat er sprake is van hypothyreoïdie vele malen groter dan bij een man. Als huisarts werk je met waarschijnlijkheden, dus het maakt enorm uit of je een man of een vrouw voor je hebt. Bij een vrouw krijg ik een ander rijtje diagnosemogelijkheden in mijn hoofd dan bij een man.

Uit onderzoek weten we inmiddels ook dat bepaalde ziekten, zoals hart- en vaatziekten, zich anders presenteren

‘Het verschil zit natuurlijk in de anatomie, maar in de spreekkamer begint het al met de epidemiologie’

bij mannen dan bij vrouwen. En dat dus het onderzoek, de behandeling en de medicatie anders moeten zijn.

Er zijn ook grote verschillen in de context, in de manier van onder andere communiceren en omgaan met problemen. Neem een sterfgeval, van een kind bijvoorbeeld. Het gebeurt niet zelden dat een paar uit elkaar groeit omdat man en vrouw een verschillend rouwproces doormaken, anders met het verlies omgaan. Ik leg dat vaak direct uit en heb gemerkt dat dit echt kan helpen om elkaar beter te begrijpen.

Ik ben me bewust van die verschillen. Wanneer ik een vrouwelijke patiënt tegenover me heb, weet ik eerder wat haar prioriteiten zijn omdat ik als vrouw vaak dezelfde

dingen van belang vind. Bij mannen is dat niet zo. Verloopt een consult met een man stroef, dan is het handig om te weten dat dat aan een verschil in communicatiestijl kan liggen.’

■ BELANGRIJK GESPREK

‘Onderzoek, onderwijs en de praktijk met elkaar combineren geeft mij veel energie. Het heeft allemaal zo'n verschillende dynamiek. Als huisarts word ik meer geleefd, onderzoek kan ik beter naar mijn hand zetten. Maar na een dag onderzoek vind ik patiënten zien weer prettig.’

Het contact met studenten – ik ben ook huisartsopleider – maakt dat ik op alle niveaus op de hoogte blijf van de laatste ontwikkelingen, het houdt me scherp. Dat vind ik belangrijk. Ik wil geen huisarts zijn die zegt: zo heb ik het geleerd en zo doe ik het dus altijd. Het huisartsenvak is veranderd: mensen willen niet meer fulltime werken en er is minder animo om een praktijk over te nemen. Dat leidt in sommige regio's al tot problemen. In onze huisartscoöperatie zijn we een werkgroep gestart om na te denken over de toekomst: hoe kunnen we het zo oplossen dat jonge huisartsen wél een praktijk willen overnemen? Dat is een belangrijk gesprek.’ ¶

Op 25 november vindt in het Radboudumc het congres Gender in de spreekkamer plaats, Doreth Teunissen organiseert dit samen met emeritus hoogleraar Toine Lagro-Janssen. Het boek dat zij over dit onderwerp schreven, is inmiddels verkrijgbaar in de boekhandel.

LHV Academie

Geaccrediteerde
nascholing, ook online

HRM in één dag

In één dag inzicht krijgen in de belangrijkste onderdelen van personeelsmanagement in uw huisartsenpraktijk? Volg dan de LHV-cursus ‘HRM in één dag’.

Aan bod komen onder andere het werven en selecteren van nieuwe collega's, het voeren van functioneringsgesprekken, het motiveren en ontwikkelen van medewerkers, actief verzuimbeleid en wat staat er in de cao's.

Aanmelden voor deze geaccrediteerde training (7punten) kan via www.lhv.nl/lhv-academie. U vindt daar ook meer data.

Tijdstip: 9:30 - 18.00

Eindhoven: 1 december 2021

Houten: 2 december 2021

Apeldoorn: 15 februari 2022

Utrecht: 31 mei 2022

Duurzame inzetbaarheid

Deze praktijkgerichte, korte training geeft u hadvatten om als werkgever gesprekken over duurzame inzetbaarheid te voeren. U ontvangt inzichten uit recent wetenschappelijk onderzoek, deelt kennis en ervaringen met collega's en scherpt uw vaardigheden aan voor het voeren van een open gesprek met uw medewerkers. Voor deze training ontvangt u 3 accreditatiepunten.

16.00-20.00

Duiven: 23 november 2021

Utrecht: 14 april 2022

Ridderkerk: 15 september 2022

Bij u in de buurt

Bekijk eenvoudig welke cursussen bij u in de buurt plaatsvinden. Kies hiervoor voor de optie 'Op de kaart' op de website. www.lhv.nl/lhv-academie

U kunt alle nascholing ook incompany aanvragen. Ga voor het hele overzicht naar www.lhv.nl/lhv-academie